

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 311

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 12 aprilie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
90.	— Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind controlul coordonat pe teritoriul României în punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România, semnat la 9 februarie 2023 la Albița	2
	Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind controlul coordonat pe teritoriul României în punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România	2–10
420.	— Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind controlul coordonat pe teritoriul României în punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România, semnat la 9 februarie 2023 la Albița.....	10
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 652 din 15 decembrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 51 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora	11–13
	Decizia nr. 654 din 15 decembrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 1 și ale art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, precum și a sintagmei „ <i>alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului</i> ” cuprinse în dispozițiile art. 15 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	14–16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României
și Guvernul Republicii Moldova privind controlul coordonat
pe teritoriul României în punctul de trecere a frontierei de stat
Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova)
rutier, pe sensul de intrare în România,
semnat la 9 februarie 2023 la Albița**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind controlul coordonat pe teritoriul României în punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România, semnat la 9 februarie 2023 la Albița.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ION-MARCEL CIOLACU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,

ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

București, 11 aprilie 2023.

Nr. 90.

ACORD**între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind controlul coordonat pe teritoriul României
în punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier,
pe sensul de intrare în România**

Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova, denumite în continuare *părți*,

luând în considerare prevederile Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova cu privire la punctele de trecere a frontierei de stat dintre România și Republica Moldova, semnat la București la 13 noiembrie 2009, ținând cont de prevederile Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, apreciind experiența și rezultatele de până acum obținute în controlul traficului de frontieră, având intenția de a facilita controlul traficului de frontieră în punctul de trecere a frontierei Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, precum și de a simplifica și fluidiza trecerea peste frontiera comună, au convenit asupra următoarelor:

CAPITOLUL I**Dispoziții generale****ARTICOLUL 1**

În sensul prezentului acord, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *control la trecerea frontierei* — activitatea desfășurată de personalul autorităților competente ale părților, în punctul de trecere a frontierei deschis traficului de frontieră, pentru asigurarea respectării condițiilor prevăzute de lege pentru trecerea frontierei a persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor;

2. *autoritățile de control* — poliția de frontieră și autoritățile vamale ale părților;

3. *personal de control* — angajați ai autorităților de control ale părților care exercită controlul coordonat la trecerea frontierei, precum și persoanele care au dreptul și sunt împuternicite să efectueze controlul asupra îndeplinirii serviciului;

4. *control coordonat* — control la trecerea frontierei efectuat separat de către personalul de control al statului de ieșire urmat consecutiv de personalul statului de intrare, efectuat pe teritoriul unui singur stat;

5. *persoane care prestează servicii* — acele persoane fizice sau juridice din Republica Moldova care, pe teritoriul României, desfășoară activități conexe controlului la trecerea frontierei în punctul de trecere a frontierei de stat, după cum urmează: personalul serviciilor auxiliare de întreținere și mentenanță a infrastructurii și echipamentelor părții din Republica Moldova, brokeri vamali, lucrători bancari;

6. *teritoriul de funcționare* — acea parte a teritoriului României unde personalul de control al părții din Republica Moldova își exercită atribuțiile de serviciu, conform legislației Republicii Moldova;

7. *mărfuri* — orice bun mobil, obiecte și alte valori, inclusiv valori valutare (valută străină și monedă națională în numerar, instrumente de plată și valori mobiliare materializate exprimate în valută străină și monedă națională);

8. *mijloc de transport* — autovehicul sau ansamblu de vehicule, format dintr-un autovehicul și o remorcă sau semiremorcă, destinat transportului de persoane sau de mărfuri ori efectuării de lucrări;

9. *instalații de comunicații electronice și transfer al datelor* — mijloacele de comunicații cu și fără fir, rețelele, mijloacele de legătură prin satelit și instalațiile tehnice și radiocomunicații, inclusiv sistemele de antene;

10. *loc de serviciu pentru controlul coordonat* — teritoriul României al punctului de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România.

ARTICOLUL 2

Autoritățile competente pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentului acord sunt:

Pentru Guvernul României:

— Ministerul Afacerilor Interne, prin Poliția de Frontieră Română;

— Ministerul Finanțelor, prin Autoritatea Vamală Română;

— Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;

— Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, prin Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere;

— Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Autoritatea Națională Fitosanitară;

— Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin Garda Națională de Mediu.

Pentru Guvernul Republicii Moldova:

— Ministerul Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General al Poliției de Frontieră;

— Ministerul Finanțelor, prin Serviciul Vamal;

— Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;

— Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

ARTICOLUL 3

Prezentul acord conține principiile și regulile cooperării în cursul efectuării, pe teritoriul României, a controlului coordonat al persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor care trec frontiera de stat prin punctul de trecere a frontierei Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România.

ARTICOLUL 4

(1) În baza prezentului acord, părțile simplifică, fluidizează și coordonează controlul traficului de frontieră.

(2) Pentru realizarea acestui scop, părțile stabilesc, de comun acord, pe teritoriul României, efectuarea controlului coordonat în punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România.

(3) Partea din Republica Moldova își rezervă dreptul ca în situații deosebite să transfere, pe o perioadă determinată și cu caracter temporar, controlul la trecerea frontierei de pe teritoriul României pe teritoriul Republicii Moldova.

(4) Referitor la transferul prevăzut la alineatul (3) al prezentului articol, partea din Republica Moldova va informa partea română, cu cel puțin 24 de ore în avans, pe cale diplomatică.

ARTICOLUL 5

Teritoriul de funcționare cuprinde:

a) locul de serviciu pentru controlul coordonat, inclusiv încăperile de serviciu stabilite pentru personalul de control al părții din Republica Moldova, și alte obiective stabilite prin Regulamentul (Normele tehnologice) de funcționare a punctului de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România, denumit în continuare *Regulament*;

b) drumul dintre frontiera de stat dintre România și Republica Moldova și locul de serviciu pentru controlul coordonat.

CAPITOLUL II

Organizarea controlului coordonat

ARTICOLUL 6

(1) Personalul de control al părții din Republica Moldova efectuează controlul în punctul de trecere a frontierei Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, în limitele locului de serviciu pentru controlul coordonat, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord, în baza legislației naționale, în aceeași măsură și cu aceleași consecințe juridice ca și când acesta ar fi efectuat pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Atribuțiile de serviciu realizate pe teritoriul de funcționare de către personalul de control al părții din Republica Moldova, în baza legislației sale naționale, trebuie considerate ca și cum ar fi efectuate pe teritoriul Republicii Moldova, în localitatea din imediata apropiere a punctului de trecere a frontierei de stat.

(3) Dacă acțiunea, care contravine legislației Republicii Moldova, referitoare la trecerea frontierei de stat dintre România și Republica Moldova de către persoane, la introducerea, scoaterea, tranzitarea mărfurilor sau a mijloacelor de transport este comisă pe teritoriul de funcționare, atunci aceasta trebuie considerată ca și cum ar fi fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova în localitatea din imediata apropiere a frontierei de stat dintre România și Republica Moldova.

(4) În cazul controlului coordonat se aplică următoarele norme:

a) în cazul în care personalul de control al Republicii Moldova ia cunoștință de elemente care justifică arestarea sau punerea sub protecție a unei persoane sau confiscarea mărfurilor sau a mijloacelor de transport, acesta informează verbal și în scris personalul de control al autorităților române în cauză cu privire la elementele respective. Persoana, mărfurile și mijloacele de transport vizate sunt transmise autorităților de control ale părții române. Autoritățile de control ale părții române asigură luarea de măsuri de urmare adecvate în conformitate cu dreptul intern din România, inclusiv dreptul Uniunii Europene și dreptul internațional, indiferent de cetățenia persoanei în cauză și informează autoritățile de control ale părții din Republica Moldova despre măsurile întreprinse și deciziile luate, în limitele impuse de legislația menționată anterior.

b) personalul de control al Republicii Moldova nu trebuie să împiedice intrarea pe teritoriul României a persoanelor care beneficiază de dreptul la liberă circulație în temeiul dreptului Uniunii Europene, definit în anexa la prezentul acord. În cazul în care există motive care justifică refuzul ieșirii din Republica Moldova, personalul de control al Republicii Moldova informează verbal și în scris autoritatea de control competentă a părții române cu privire la aceste motive și transmite persoanele vizate acesteia. Autoritatea de control competentă a părții române asigură luarea de măsuri corespunzătoare în conformitate cu dreptul intern, cu dreptul Uniunii Europene și cu dreptul internațional și informează autoritățile de control ale părții din Republica Moldova despre măsurile întreprinse și deciziile luate, în limitele impuse de legislația menționată anterior;

c) resortisantului unei țări terțe Uniunii Europene care solicită protecție internațională pe teritoriul României i se asigură accesul la autoritatea de control competentă a părții române și la procedurile relevante în conformitate cu acquis-ul Uniunii Europene în materie de azil.

ARTICOLUL 7

(1) În teritoriul de funcționare, controlul efectuat de către autoritățile de control ale părților se realizează coordonat.

(2) În cadrul controlului coordonat, personalul autorităților de control al părții din Republica Moldova efectuează controlul înaintea personalului autorităților de control al părții române.

ARTICOLUL 8

(1) Personalul de control al părții din Republica Moldova nu poate refuza întoarcerea pe teritoriul Republicii Moldova a persoanelor cărora nu li s-a autorizat intrarea pe teritoriul României.

(2) Personalul de control al părții din Republica Moldova nu poate refuza readucerea și reprimirea acelor mijloace de transport sau mărfuri a căror introducere nu a fost aprobată de personalul de control al părții române.

(3) Personalul de control al părții române nu poate refuza readucerea și reprimirea pe teritoriul Republicii Moldova a acelor persoane, mijloace de transport și mărfuri cărora nu le-a fost autorizată trecerea frontierei de către personalul de control al părții din Republicii Moldova, cu excepția situațiilor prevăzute în articolul 6 alineatul (4).

ARTICOLUL 9

(1) Personalul de control al părților se informează reciproc, la nevoie, asupra măsurilor luate în cursul îndeplinirii sarcinilor prevăzute în prezentul acord, precum și în privința limitărilor de trafic introduse temporar și a obstacolelor de circulație apărute.

(2) În punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, personalul de control al părților va adopta măsuri comune, coordonate, în conformitate cu legislațiile naționale ale părților, în interesul reducerii timpilor de așteptare în traficul de persoane și de mărfuri, precum și în scopul prevenirii și eliminării obstacolelor de circulație apărute.

(3) Regulamentul prevăzut la articolul 5 lit. a) va fi elaborat în comun de către șefii structurilor teritoriale ale autorităților de control care își desfășoară activitatea în punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier și va fi supus aprobării eșaloanelor superioare de la nivel regional. Documentul indicat nu este tratat internațional.

CAPITOLUL III

Personalul de control

ARTICOLUL 10

(1) Personalul de control al părții din Republica Moldova, care exercită controlul coordonat la trecerea frontierei, în scopul executării serviciului pe teritoriul României, inclusiv în timpul deplasării la și de la locul de serviciu, va purta uniformă și ecuson pentru identificare.

(2) Personalul de control al părții din Republica Moldova, în scopul executării serviciului pe teritoriul României, inclusiv în timpul deplasării la și de la locul de serviciu, poate să utilizeze mijloace speciale (neletale) a căror listă va fi prevăzută în Regulament, mijloace de transport de serviciu, cu sau fără girofar, și poate deține, de asemenea, echipamentul de serviciu necesar, inclusiv câini de serviciu. Mijloacele speciale (neletale) pot fi folosite de către personalul de control al părții din Republica Moldova atât în limitele teritoriului de funcționare, cât și pe timpul deplasării pe teritoriul României la și de la locul de serviciu, doar pentru legitima apărare.

(3) Pe timpul desfășurării controlului coordonat pe teritoriul României, personalul de control al părții din Republica Moldova nu este considerat ca fiind în deplasare în străinătate. Aceștia vor beneficia de toate drepturile prevăzute de legislația Republicii Moldova privind salarizarea, asistența socială și juridică, asigurarea medicală și asigurarea pentru riscuri ce pot conduce la accidente, vătămări, invaliditate sau deces.

ARTICOLUL 11

(1) Partea română asigură personalului de control al părții din Republica Moldova, în limitele teritoriului de funcționare, pe timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, aceeași protecție și același ajutor ca și pentru personalul de control propriu.

(2) Dispozițiile dreptului penal din România referitoare la protecția persoanelor oficiale și a activităților desfășurate de acestea în cursul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu se vor aplica și în cazul acțiunilor ilegale săvârșite în teritoriul de funcționare împotriva personalului de control al părții din Republica Moldova, pe timpul sau în legătură cu executarea serviciului.

(3) Personalul de control al părții din Republica Moldova are dreptul să îndepărteze, cu utilizarea mijloacelor coercitive, acele persoane care prin comportamentul lor perturbă ordinea din încăperile de serviciu ale părții din Republica Moldova, controlul traficului de frontieră, respectiv pun în pericol nemijlocit viața, integritatea corporală sau securitatea mărfurilor, mijloacelor de transport și bunurilor proprii ale altora ori ale personalului de control. Personalul de control al părții române trebuie informat fără întârziere referitor la măsurile luate și va acorda ajutor, la cerere. Mijloacele coercitive și modul de folosire a acestora sunt în conformitate cu legislația națională a Republicii Moldova.

(4) Autoritățile competente ale părții române pot verifica încăperile de serviciu ale părții din Republica Moldova numai cu acordul autorităților părții din Republica Moldova.

(5) În cazul săvârșirii infracțiunilor și contravențiilor pe teritoriul de funcționare, prevăzute în legislația română, de către personalul de control al părții din Republica Moldova, autoritatea competentă a părții române este obligată să informeze neîntârziat autoritatea ierarhic superioară a făptuitorului.

ARTICOLUL 12

(1) Acțiunile civile în despăgubiri pentru acele pagube produse de personalul de control al părții din Republica Moldova în teritoriul de funcționare, pentru care răspunderea aparține statului, intră sub incidența jurisdicției Republicii Moldova, ca și când acțiunea păgubitoare s-ar fi produs pe teritoriul acesteia.

(2) În cadrul promovării sau inițierii unor asemenea acțiuni, cetățenii României beneficiază de același tratament ca și cetățenii Republicii Moldova.

ARTICOLUL 13

(1) Dacă personalul de control al părții din Republica Moldova, pe timpul sau în legătură cu îndeplinirea serviciului pe teritoriul de funcționare, își pierde viața, este rănit ori bunurile aflate ori purtate asupra sa sunt deteriorate ori distruse, pentru acțiunea civilă în despăgubire se va aplica legislația națională în vigoare a părții din Republica Moldova.

(2) Personalul de control, respectiv persoana în drept să fie despăgubită, poate să își promoveze acțiunea civilă în despăgubire, rezultată din faptele prevăzute la alineatul (1) al prezentului articol, la instanța competentă a Republicii Moldova, stabilită în conformitate cu legea aplicabilă în acest stat.

(3) Dispozițiile alineatelor (1) și (2) ale prezentului articol se aplică în mod corespunzător și în legătură cu pagubele produse de personalul de control al părții din Republica Moldova pe teritoriul de funcționare pe timpul șederii în interes de serviciu, dar nu în timpul îndeplinirii serviciului.

CAPITOLUL IV

**Locurile de serviciu pentru controlul coordonat
și persoanele care prestează servicii**

ARTICOLUL 14

(1) În scopul aplicării prezentului acord, în punctul de trecere a frontierei, încăperile de serviciu necesare personalului de control al părții din Republica Moldova, pe teritoriul României, sunt asigurate, de regulă, de partea română. În cazul în care infrastructura punctului de trecere nu permite alocarea de spații, partea din Republica Moldova poate instala soluții mobile pentru asigurarea încăperilor de serviciu necesare personalului propriu.

(2) Autoritatea Vamală Română va conveni cu utilizatorii modalitatea de folosire și întreținere a încăperilor de serviciu și a altor obiective stabilite prin Regulament, precum și orice alte aspecte privind utilizarea acestora.

ARTICOLUL 15

Încăperile de serviciu și alte obiective din teritoriul de funcționare al părții din Republica Moldova se marchează cu inscripții oficiale și cu însemnele oficiale ale Republicii Moldova (stemă și drapel).

ARTICOLUL 16

(1) Sunt scutite de la plata taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe și sarcini fiscale și nu intră sub incidența interdicțiilor economice și a limitărilor de introducere sau scoatere, fiind scutite de obligativitatea efectuării formalităților vamale în scris:

a) acele mărfuri (în special: materialele, mijloacele și instalațiile necesare asigurării atribuțiilor de serviciu) care deservesc locul de serviciu pentru control coordonat al părții din Republica Moldova și sunt folosite pentru control;

b) acele mărfuri care servesc uzului oficial al autorităților de control și al persoanelor care prestează servicii sau cele care servesc necesităților de uz personal ale personalului de control ori ale celor care prestează servicii aparținând părții din Republica Moldova, pe timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu pe teritoriul României;

c) acele autovehicule, utilaje și echipamente de control care sunt utilizate de personalul de control sau de cei care prestează servicii pe teritoriul României, pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

(2) Bunurile prevăzute la alineatul (1) al prezentului articol pot fi introduse temporar de pe teritoriul unuia dintre statele părți pe teritoriul statului celeilalte părți, cu obligația scoaterii acestora. Bunurile prevăzute la alineatul (1) lit. a), introduse și scoase în acest mod, vor fi trecute într-o listă, întocmită în 3 (trei) exemplare, dintre care două exemplare vor fi înmânate autorităților vamale competente ale celor două părți, iar un exemplar va fi înmânat declarantului, adică autorităților de control sau prestatorilor de servicii.

(3) Înscrierile, documentele și echipamentele de serviciu necesare îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, aflate asupra personalului de control al părții din Republica Moldova, nu pot face obiectul vreunei măsuri de verificare sau de sechestru pe teritoriul României.

ARTICOLUL 17

(1) Autoritățile de control ale părții din Republica Moldova, pentru îndeplinirea activităților desfășurate pe teritoriul de funcționare, pot, cu aprobarea prealabilă a Autorității Vamale Române, să instaleze, să utilizeze, să întrețină, să modifice, să modernizeze și să desființeze instalațiile de comunicații electronice și transfer al datelor, precum și să le conecteze la obiectivele corespunzătoare ale autorităților de control ale părții din Republica Moldova.

(2) Activitățile menționate la alineatul (1) al prezentului articol se vor realiza fără efectuarea formalităților vamale în scris și fără plata taxelor vamale, impozitelor, a altor taxe și sarcini fiscale. Echipamentele vor fi introduse în baza unei liste întocmite în 3 (trei) exemplare, dintre care două exemplare vor fi înmânate autorităților vamale competente ale celor două părți, iar un exemplar va fi înmânat declarantului, adică autorităților de control sau prestatorilor de servicii.

(3) Înființarea, menținerea și asigurarea funcționării instalațiilor de comunicații electronice și transfer al datelor se fac în conformitate cu prevederile legislației naționale a Republicii Moldova. Partea română permite adoptarea măsurilor de securitate tehnice și organizaționale impuse pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva distrugerii accidentale sau ilegale, a pierderii accidentale, a modificării, a divulgării sau a accesului neautorizat, inclusiv a accesului neautorizat al autorităților părții române.

(4) Legăturile de transmisiuni dintre autoritățile de control ale părții din Republica Moldova, prevăzute la alineatul (1) al prezentului articol, vor fi utilizate numai în interes de serviciu. Aceste comunicări sunt considerate ca trafic intern al părții din Republica Moldova.

(5) Personalul care prestează servicii al părții din Republica Moldova, care asigură funcționarea și întreținerea instalațiilor de comunicații electronice și transfer al datelor poate intra pe teritoriul României în scopul montării și întreținerii instalațiilor, cu autorizarea prealabilă a lucrărilor de către Autoritatea Vamală Română. În acest scop, personalul părții din Republica Moldova poate trece frontiera de stat cu mijloacele de transport proprii și poate trece mijloacele și echipamentele necesare efectuării lucrărilor. Înaintea începerii activității, personalul părții din Republica Moldova este obligat să se prezinte la personalul de control competent al Autorității Vamale Române.

ARTICOLUL 18

Persoanele care prestează servicii au dreptul, pe teritoriul de funcționare, să utilizeze echipamentele necesare prestării serviciilor din competență fără obligativitatea efectuării formalităților vamale.

ARTICOLUL 19

(1) Persoanele care prestează servicii ale părții din Republica Moldova nu sunt considerate ca fiind în deplasare în străinătate. Acestea vor beneficia de toate drepturile prevăzute de legislația națională a Republicii Moldova privind salarizarea, asistența socială și juridică, asigurarea medicală și asigurarea pentru riscuri ce pot conduce la accidente, vătămări, invaliditate sau deces.

(2) Dispozițiile articolului 11 alineatul (5), ale articolului 12 și ale articolului 13 se aplică în mod corespunzător și persoanelor care prestează servicii.

CAPITOLUL V

Punerea în aplicare a Acordului

ARTICOLUL 20

(1) Pentru coordonarea activităților, părțile organizează întâlniri între conducătorii autorităților competente menționate la articolul 2 sau reprezentanții împuterniciți în acest sens.

Componenta echipelor care vor participa la întâlniri, durata acestora și ordinea de zi sunt stabilite de comun acord.

(2) Pentru punerea în aplicare a prezentului acord, autoritățile competente prevăzute la articolul 2 pot încheia protocoale de cooperare.

ARTICOLUL 21

(1) Întâlnirile dintre conducătorii autorităților competente prevăzute la articolul 2 sau persoanele împuternicite de către aceștia se desfășoară alternativ pe teritoriul României și pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Cheltuielile ocazionate de aceste întâlniri sunt suportate de către partea organizatoare, cu excepția cheltuielilor legate de transportul tur-retur în România, respectiv Republica Moldova.

ARTICOLUL 22

În scopul aplicării prezentului acord, părțile nu efectuează schimb de informații cu caracter clasificat.

CAPITOLUL VI

Protecția datelor cu caracter personal

ARTICOLUL 23

(1) Schimbul de informații între părți va avea loc numai în scopul și în conformitate cu dispozițiile prezentului acord. Transmiterea datelor cu caracter personal de către părți trebuie să fie necesară, în cazuri individuale, în scopul menționat la articolul 6 din prezentul acord.

(2) Informațiile transmise ce conțin date cu caracter personal pot fi utilizate numai în scopul pentru care au fost transmise inițial, iar părțile se angajează să respecte orice restricție în ceea ce privește utilizarea, ștergerea sau inclusiv posibile restricții de acces general sau în condiții specifice. Părțile se asigură că datele cu caracter personal prelucrate sunt relevante și nu sunt excesive sau incompatibile prin raportare la scopul prelucrării.

(3) Utilizarea informațiilor într-un alt scop decât scopul pentru care acestea au fost transmise inițial trebuie să fie autorizată de către partea care le transmite.

(4) Părțile se asigură că vor furniza reciproc numai informațiile colectate, stocate și transmise în conformitate cu legislația națională și care au fost obținute cu respectarea dispozițiilor în materia drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

(5) Transmiterea către terți a informațiilor primite se limitează la autoritățile responsabile cu prevenirea și combaterea infracțiunilor și trebuie să aibă loc în aceleași condiții ca și cele care se aplică comunicării inițiale. Orice altă transmitere ulterioară, inclusiv către state terțe sau organizații internaționale, trebuie să fie consimțită de către partea care transmite.

(6) Datele cu caracter personal nu vor fi transferate atunci când partea solicitantă ar urma să le folosească pentru a solicita, a pronunța sau a executa pedeapsa cu moartea sau orice alt tratament crud, inuman sau degradant.

ARTICOLUL 24

(1) Cererile părților referitoare la transmiterea de date cu caracter personal trebuie să fie însoțite de o precizare detaliată a scopului și a motivului solicitării.

(2) În absența unei precizări, potrivit alineatului (1) al prezentului articol, părțile nu pot să transmită date cu caracter personal.

(3) Părțile vor indica, în momentul transmiterii datelor cu caracter personal sau anterior, scopul pentru care au fost transmise datele și orice restricție privind utilizarea, ștergerea sau distrugerea acestora, inclusiv posibile restricții referitoare la acces, în general sau în condiții specifice. În cazul în care necesitatea unor astfel de restricții devine evidentă după primire, părțile se informează ulterior, reciproc, cu privire la astfel de restricții.

(4) Părțile stabilesc fără întârziere, în termen de cel mult șase luni de la primirea datelor cu caracter personal, dacă și în ce măsură datele cu caracter personal sunt necesare în scopul pentru care au fost furnizate și informează partea care transmite. Datele cu caracter personal trebuie să fie șterse în cazul în care acestea nu mai sunt necesare în scopul pentru care au fost transmise.

(5) Prelucrarea datelor cu caracter personal care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, confesiunea religioasă sau convingerile filozofice, afilierea sindicală, prelucrarea datelor genetice, prelucrarea datelor biometrice pentru identificarea unică a unei persoane fizice sau prelucrarea datelor privind sănătatea sau a datelor privind viața sexuală și orientarea sexuală a unei persoane fizice este interzisă și se poate realiza, în cazuri excepționale, doar dacă:

a) este strict necesară într-un caz determinat;
b) sunt instituite garanții adecvate pentru drepturile și libertățile persoanei vizate;

c) este îndeplinită una dintre următoarele condiții:
(i) prelucrarea este prevăzută expres de lege;
(ii) prelucrarea este necesară pentru a proteja interesele vitale ale persoanei vizate sau ale unei alte persoane fizice;
(iii) prelucrarea se referă la date care sunt făcute publice în mod manifest de persoana vizată.

(6) Părțile trebuie să implementeze metode eficiente pentru a demonstra legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal și trebuie să țină o evidență a tuturor comunicărilor de date cu caracter personal și a motivelor care stau la baza acestor comunicări.

ARTICOLUL 25

(1) Părțile stochează datele personale pe perioada strict necesară îndeplinirii scopului în care au fost transmise. Necesitatea continuării stocării trebuie să fie revizuită în termen de cel mult trei ani de la transmitere. În timpul examinării, părțile pot decide cu privire la continuarea stocării datelor, până la următoarea revizuire, care va avea loc după o altă perioadă de trei ani, numai dacă este încă necesară pentru îndeplinirea sarcinilor lor. În cazul în care nu se ia nicio decizie privind continuarea stocării datelor, acestea se șterg în mod automat.

(2) În cazul transmiterii datelor cu caracter personal în baza prezentului acord, părțile vor indica, în măsura în care este posibil, exactitatea informațiilor, avându-se în vedere următoarele criterii:

a) informații a căror exactitate nu este pusă la îndoială;
b) informație verificată de către sursă, dar care nu este verificată de persoana abilitată să o transmită;
c) informații neverificate de către sursă, dar care sunt coroborate cu alte informații deja înregistrate;
d) informații care nu sunt verificate de către sursă și care nici nu pot fi coroborate cu alte informații.

(3) În cazul în care una dintre părți constată că datele cu caracter personal transmise anterior de către aceasta sunt incorecte, inexacte, nu sunt actualizate sau nu ar fi trebuit transmise, informează în cel mai scurt timp, dar nu mai târziu de 7 zile, cealaltă parte, care are obligația de a corecta sau de a șterge datele cu caracter personal și de a transmite o confirmare în acest sens.

(4) În cazul în care o parte are motive să creadă că datele cu caracter personal primite anterior de către aceasta sunt incorecte, inexacte, nu mai sunt valabile sau nu ar fi trebuit transmise, aceasta informează cealaltă parte, care asigură adoptarea măsurilor adecvate raportat la aspectele sesizate, fără întârzieri nejustificate.

(5) Prin excepție de la alineatele (3) și (4), partea care primește o notificare cu privire la necesitatea corectării sau ștergerii datelor primite de la cealaltă parte poate decide să păstreze informațiile necesare dacă din celelalte informații pe care aceasta le deține, care relevă aspecte noi față de cele cunoscute de cealaltă parte, rezultă o necesitate ulterioară, compatibilă cu scopul inițial, de a prelucra respectivele date.

ARTICOLUL 26

(1) Având în vedere stadiul actual al tehnologiei și costurile implementării și ținând seama de natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării, precum și de riscurile cu grade diferite de probabilitate și de gravitate la adresa drepturilor și libertăților persoanelor fizice, părțile implementează măsuri tehnice și organizatorice adecvate în vederea asigurării unui nivel de securitate corespunzător acestui risc.

(2) Părțile au obligația punerii în aplicare a măsurilor menite:

a) să împiedice accesul persoanelor neautorizate la echipamentele de prelucrare utilizate pentru prelucrare;

b) să împiedice orice citire, copiere, modificare sau eliminare neautorizată a suporturilor de date;

c) să împiedice introducerea neautorizată de date cu caracter personal și inspectarea, modificarea sau ștergerea neautorizată a datelor cu caracter personal stocate;

d) să împiedice utilizarea sistemelor de prelucrare automată de către persoane neautorizate cu ajutorul echipamentelor de comunicare a datelor;

e) să asigure faptul că persoanele autorizate să utilizeze un sistem de prelucrare automată au acces numai la datele cu caracter personal pentru care au autorizare;

f) să asigure că sunt posibile verificarea și identificarea organismelor cărora le-au fost transmise sau puse la dispoziție sau s-ar putea să le fie transmise sau puse la dispoziție date cu caracter personal, utilizându-se echipamente de comunicare a datelor;

g) să asigure că este posibil ca ulterior să se verifice și să se identifice datele cu caracter personal introduse în sistemele de prelucrare automată, momentul introducerii datelor cu caracter personal și entitatea care le-a introdus;

h) să împiedice citirea, copierea, modificarea sau ștergerea neautorizată a datelor cu caracter personal în timpul transferurilor de date cu caracter personal sau în timpul transportării suporturilor de date;

i) să asigure posibilitatea recuperării sistemelor instalate în cazul unei întreruperi;

j) să asigure funcționarea sistemului, raportarea defecțiunilor de funcționare (fiabilitate) și imposibilitatea coruperii datelor cu caracter personal stocate din cauza funcționării defectuoase a sistemului.

ARTICOLUL 27

(1) Atunci când constată existența unui incident care implică distrugerea sau pierderea accidentală ori accesarea, divulgarea sau modificarea neautorizată a informațiilor cu caracter personal, care prezintă un risc semnificativ de deteriorare, autoritatea competentă destinată să evaluează cu promptitudine probabilitatea și amploarea daunelor cauzate persoanelor fizice și integrității programului autorității competente care a transferat informațiile și ia, cu promptitudine, măsuri corespunzătoare pentru a atenua orice astfel de daune.

(2) Printre măsurile de atenuare a daunelor se numără notificarea autorității competente care a transferat informațiile. Cu toate acestea, notificarea poate:

a) să includă restricții corespunzătoare cu privire la transmiterea ulterioară a notificării;

b) să fie amânată sau omisă în cazul în care o astfel de notificare poate pune în pericol securitatea națională;

c) să fie amânată în cazul în care o astfel de notificare poate pune în pericol operațiuni de siguranță publică.

(3) Măsurile de atenuare a daunelor includ, de asemenea, notificarea persoanei fizice în cauză, după caz, având în vedere circumstanțele incidentului, cu excepția cazului în care o astfel de notificare poate pune în pericol:

a) ordinea și siguranța publică sau securitatea națională;

b) anchetele, investigațiile sau procedurile oficiale;

c) prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor;

d) drepturile și libertățile altor persoane, în special protecția victimelor și a martorilor.

(4) Autoritățile competente implicate în transferul de informații cu caracter personal se pot consulta în ceea ce privește incidentul și răspunsul la acesta.

(5) Incidentul de securitate va fi notificat către autoritatea de supraveghere menționată la articolul 34 din prezentul acord în termen de 72 de ore, potrivit dreptului intern aplicabil statului în care se produce incidentul de securitate.

ARTICOLUL 28

(1) La momentul colectării datelor se comunică persoanei vizate următoarele date:

a) scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal;

b) categoriile de date cu caracter personal prelucrate, datele de identificare și datele de contact ale autorității publice, operatorul de date cu caracter personal;

c) informații cu privire la destinatarii sau categoriile de destinatari cărora li s-au dezvăluit datele;

d) perioada pentru care se preconizează că vor fi stocate datele cu caracter personal sau, dacă acest lucru nu este posibil, criteriile utilizate pentru a stabili această perioadă;

e) existența dreptului de a solicita operatorului rectificarea sau ștergerea datelor cu caracter personal ori restricționarea prelucrării datelor cu caracter personal referitoare la persoana vizată sau a dreptului de a se opune prelucrării;

f) dreptul de a depune o plângere în fața unei autorități de supraveghere;

g) în cazul în care datele cu caracter personal nu au fost colectate de la persoana vizată, orice informații disponibile privind sursa acestora.

(2) Părțile, în conformitate cu legislațiile naționale, pot restricționa accesul la informații în cazul în care o astfel de restricție, cu respectarea intereselor legitime ale persoanei vizate, reprezintă o măsură necesară și proporțională:

a) pentru a evita obstrucționarea anchetelor, cercetărilor sau procedurilor oficiale sau legale;

b) pentru a evita compromiterea activităților de prevenire, combatere, cercetare și urmărire penală a infracțiunilor;

c) pentru a proteja ordinea și siguranța publică;

d) pentru a proteja securitatea națională;

e) pentru a proteja persoana vizată sau drepturile și libertățile celorlalți.

ARTICOLUL 29

(1) Părțile se asigură că orice persoană fizică are dreptul de a solicita accesul la informațiile sale cu caracter personal și, sub rezerva restricțiilor prevăzute la alineatul (2), de a-l obține. Accesul respectiv se solicită și se obține din partea autorității competente în conformitate cu dispozițiile cadrului juridic aplicabil al statului în care se introduce cererea.

(2) Obținerea unor astfel de informații într-un anumit caz poate face obiectul unor restricții rezonabile prevăzute în temeiul dreptului intern.

Ținând seama de drepturile fundamentale și interesele legitime ale persoanei fizice, o astfel de măsură este necesară și proporțională într-o societate democratică pentru:

- a) evitarea obstrucționării cercetărilor, anchetelor sau procedurilor oficiale sau juridice;
- b) a nu prejudicia prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor sau executarea pedepselor;
- c) protejarea ordinii și siguranței publice;
- d) protejarea securității naționale;
- e) protejarea drepturilor și libertăților celorlalți.

(3) Nu se impun persoanelor fizice cheltuieli excesive ca o condiție de acces la informațiile lor cu caracter personal.

(4) O persoană fizică are dreptul de a autoriza, atunci când acest fapt este permis în temeiul dreptului intern aplicabil, un alt reprezentant să solicite accesul în numele său.

(5) În cazul în care accesul este refuzat sau restricționat, autoritatea competentă căreia i s-a adresat solicitarea va furniza, fără întârzieri nejustificate, persoanei fizice sau reprezentantului său autorizat în mod corespunzător, astfel cum se prevede la alineatul (4), motivele refuzului sau ale restricționării accesului.

ARTICOLUL 30

(1) Părțile se asigură că orice persoană fizică are dreptul de a solicita corectarea sau rectificarea informațiilor sale cu caracter personal despre care aceasta susține că sunt inexacte sau au fost prelucrate în mod necorespunzător. Corectarea sau rectificarea poate include completarea, ștergerea, blocarea sau alte măsuri ori metode de remediere a inexactităților sau a prelucrării necorespunzătoare. Respectiva corectare sau rectificare se solicită și se obține din partea unei autorități de control în conformitate cu cadrul juridic aplicabil al statului în care se introduce cererea.

(2) În cazul în care autoritatea competentă destinată concluzionează în urma:

- a) unei cereri prezentate în temeiul alineatului (1);
- b) a notificării de către furnizor sau
- c) a propriilor investigații sau anchete

că informațiile pe care le-a primit în temeiul prezentului acord sunt inexacte sau au fost prelucrate în mod necorespunzător, aceasta ia măsuri de completare, ștergere sau blocare ori aplică alte metode de corectare sau rectificare, după caz.

(3) O persoană fizică are dreptul de a autoriza, atunci când acest fapt este permis în temeiul dreptului intern aplicabil, un alt reprezentant să solicite corectarea sau rectificarea în numele său.

(4) În cazul în care corectarea sau rectificarea este refuzată sau restricționată, autoritatea competentă căreia i s-a adresat solicitarea va furniza, fără întârzieri nejustificate, persoanei fizice sau reprezentantului său autorizat în mod corespunzător, astfel cum se prevede la alineatul (3), un răspuns care precizează motivele refuzului sau ale restricționării corectării ori rectificării.

ARTICOLUL 31

(1) Părțile se asigură că orice persoană fizică are dreptul de a exercita căi de atac administrative în cazul în care aceasta consideră că cererea sa de acces prezentată în temeiul articolului 29 sau de rectificare a unor informații inexacte ori a unei prelucrări necorespunzătoare prezentată în temeiul articolului 30 a fost refuzată pe nedrept. Căile de atac respective se introduc în fața autorității competente și se soluționează de către aceasta în conformitate cu dispozițiile cadrului juridic aplicabil al statului în care se exercită căile de atac.

(2) O persoană fizică are dreptul de a autoriza, atunci când acest fapt este permis în temeiul dreptului intern aplicabil, un alt reprezentant să exercite căile de atac administrative în numele său.

(3) Autoritatea competentă în fața căreia se introduc căile de atac efectuează anchetele și verificările corespunzătoare și, fără întârzieri nejustificate, răspunde în scris, inclusiv prin mijloace electronice, comunicând rezultatul, precum și măsurile de îmbunătățire sau corective întreprinse, dacă este cazul.

ARTICOLUL 32

(1) Părțile prevăd în cadrele lor juridice aplicabile că, sub rezerva oricăror cerințe conform cărora trebuie să se epuizeze mai întâi căile de atac administrative, orice cetățean al statului unei părți are dreptul de a solicita controlul jurisdicțional cu privire la:

a) refuzul de către o autoritate competentă de a acorda acces la înregistrările care conțin informațiile sale cu caracter personal;

b) refuzul de către o autoritate competentă de a modifica înregistrările care conțin informațiile sale cu caracter personal; și

c) divulgarea ilegală a respectivelor informații, efectuată în mod voit sau intenționat, care include posibilitatea unor despăgubiri compensatorii.

(2) Căile de atac judiciare respective se introduc și se soluționează în conformitate cu dispozițiile cadrului juridic aplicabil al statului în care se exercită acestea.

(3) Alineatele (1) și (2) nu aduc atingere oricăror alte căi de atac judiciare disponibile cu privire la prelucrarea informațiilor cu caracter personal ale unei persoane fizice efectuată în temeiul legislației statului în care se exercită căile de atac.

ARTICOLUL 33

Deciziile bazate exclusiv pe prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal transferate, inclusiv crearea de profiluri, fără intervenție umană, care pot produce un efect juridic negativ asupra persoanei vizate sau care o pot afecta în mod semnificativ, sunt interzise, cu excepția cazurilor autorizate prin lege pentru prevenirea și combaterea infracțiunilor și doar dacă sunt instituite măsuri corespunzătoare pentru protejarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei vizate, incluzând cel puțin dreptul de a obține o intervenție umană.

ARTICOLUL 34

Părțile desemnează, potrivit dreptului intern aplicabil, una sau mai multe autorități publice de supraveghere care:

(1) exercită funcții și competențe de supraveghere independentă, inclusiv control jurisdicțional, investigare și intervenție, dacă este cazul, din proprie inițiativă;

(2) au competența de a accepta și de a da curs plângerilor înaintate de persoane fizice cu privire la măsurile de punere în aplicare a prezentului acord; și

(3) au competența de a dispune urmărirea penală sau sancționarea contravențională/disciplinară, după caz, a încălcărilor legii care au legătură cu prezentul acord.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

ARTICOLUL 35

Dispozițiile prezentului acord nu aduc atingere obligațiilor României și ale Republicii Moldova ce decurg din alte tratate internaționale la care acestea sunt parte.

ARTICOLUL 36

(1) Diferențele rezultate din interpretarea sau aplicarea prezentului acord vor fi soluționate de părți prin negocieri purtate între autoritățile competente, iar în cazul în care nu se ajunge la o soluție, pe cale diplomatică.

(2) Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată temporar, în totalitate sau parțial, de oricare parte, din motive de securitate națională, de ordine publică ori de sănătate publică.

(3) Suspendarea aplicării acordului, precum și revocarea unei asemenea măsuri se notifică imediat, pe cale diplomatică, celeilalte părți. Notificările privind suspendarea aplicării, respectiv revocarea suspendării, în situațiile care reclamă măsuri imediate, produc efecte la data notificării, iar în alte cazuri, în a 15-a (cincisprezecea) zi de la confirmarea primirii acesteia.

ARTICOLUL 37

(1) Prezentul acord intră în vigoare la data primirii, prin canale diplomatice, a ultimei notificări prin care părțile se informează reciproc despre îndeplinirea procedurilor interne necesare intrării în vigoare a acestuia.

(2) Prezentul acord se încheie pentru o perioadă de șase luni. Orice prelungire a valabilității Acordului pentru noi perioade de 6 luni este decisă prin acordul părților, în baza evaluării în comun a rezultatelor sistemului de control, realizată cu cel mult 30 de zile anterior expirării perioadei de valabilitate. Prelungirea valabilității se realizează pe cale diplomatică.

(3) Părțile, de comun acord, pot aduce modificări și completări prezentului acord, care intră în vigoare conform procedurii stipulate la alineatul (1) al prezentului articol.

(4) Oricare parte poate denunța prezentul acord în orice moment, printr-o notificare scrisă transmisă pe cale diplomatică celeilalte părți. Prezentul acord își va înceta valabilitatea la expirarea unui termen de treizeci de zile de la data primirii unei astfel de notificări de către cealaltă parte.

Semnat la Albița la 9 februarie 2023, în două exemplare originale, în limba română.

Pentru Guvernul României
Lucian Nicolae Bode,
ministrul afacerilor interne

Pentru Guvernul Republicii Moldova
Ana Revenco,
ministrul afacerilor interne

ANEXĂ

la Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind controlul coordonat pe teritoriul României în punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România

Persoanele care beneficiază de dreptul la liberă circulație în temeiul dreptului Uniunii Europene, menționate la articolul 6 din prezentul acord, sunt:

I. Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene (UE):

1. Belgia
2. Bulgaria
3. Republica Cehă
4. Danemarca
5. Germania
6. Estonia
7. Irlanda
8. Grecia
9. Spania
10. Franța
11. Croația
12. Italia
13. Cipru
14. Letonia
15. Lituania
16. Luxemburg
17. Ungaria
18. Malta
19. Țările de Jos
20. Austria
21. Polonia
22. Portugalia
23. România
24. Slovenia
25. Slovacia
26. Finlanda
27. Suedia

II. Cetățenii unuia dintre următoarele state aparținând Spațiului Economic European (SEE):

1. Norvegia
2. Islanda
3. Liechtenstein

III. Cetățenii Confederației Elvețiene (CH)

IV. Membrii familiei cetățenilor UE, SEE sau CH care beneficiază de dreptul la liberă circulație în temeiul dreptului Uniunii sunt, indiferent de cetățenia lor, următorii:

- soțul/soția unui cetățean din statele menționate la punctele I—III;
- descendenții în linie dreaptă ai cetățenilor din statele menționate la punctele I—III, cu vârste mai mici de 21 de ani sau care se află în întreținere, inclusiv cei ai soțului/soției;
- ascendenții în linie dreaptă ai cetățenilor din statele menționate la punctele I—III care se află în întreținere, inclusiv cei ai soțului/soției.

V. De drepturile la liberă circulație acordate membrilor de familie prevăzuți la pct. IV beneficiază:

- partenerul cetățeanului din statele menționate la punctele I—III, cu care acesta conviețuiește, dacă parteneriatul este înregistrat conform legii din statul membru de origine sau proveniență;
- ascendenții/descendenții în linie dreaptă ai partenerului înregistrat.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

**privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului
dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova
privind controlul coordonat pe teritoriul României
în punctul de trecere a frontierei de stat
Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier,
pe sensul de intrare în România,
semnat la 9 februarie 2023 la Albița**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind controlul coordonat pe teritoriul României în punctul de trecere a frontierei de stat Albița (România) — Leușeni (Republica Moldova) rutier, pe sensul de intrare în România, semnat la 9 februarie 2023 la Albița, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 11 aprilie 2023.
Nr. 420.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 652

din 15 decembrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 51 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 51 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, excepție ridicată de Societatea Exmobi Company — S.R.L. din București în Dosarul nr. 4.641/2/2016/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.132D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 19 din 21 ianuarie 2020.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 4.641/2/2016/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 51 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Exmobi Company — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului declarat împotriva unei sentințe a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, cererea de anulare a procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că textele de lege criticate, care instituie o jurisdicție specială administrativă, împiedică accesul liber la justiție al beneficiarului de fonduri europene

căruia i s-a aplicat o corecție financiară printr-un proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, în ceea ce privește posibilitatea acestuia de a obține în instanță anularea respectivului proces-verbal, cu celeritate, într-un timp optim și previzibil, după ce a formulat contestație pentru anularea acestuia, în fața autorității emitente a actului, dar aceasta nu a răspuns în termenul de 30 de zile prevăzut de art. 50 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011.

6. Astfel, beneficiarul depinde de conduita discreționară a autorității în soluționarea contestației și emiterea deciziei aferente acestei soluționări, fiind obligat ca, în cazul în care nu este emisă decizia, să formuleze în termenul mai sus menționat acțiune în vederea obținerii unei hotărâri de obligare la emiterea respectivei decizii. Așadar, beneficiarul este obligat să parcurgă toate etapele unui proces în instanță, numai pentru a obține o hotărâre de obligare a autorității la soluționarea contestației sale și emiterea unei decizii, abia ulterior putând formula acțiune pentru anularea deciziei și a procesului-verbal de constatare. Însă parcurgerea etapelor prevăzute de art. 51 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 nu garantează și că autoritatea emitentă va soluționa cererea și va emite o decizie. Dacă autoritatea emitentă nu va respecta hotărârea instanței și nu va emite o decizie, atunci beneficiarul este pus din nou în situația de a iniția o cerere de punere în executare forțată a hotărârii, cu toate posibilitățile procedurale ce decurg dintr-o asemenea procedură, în sensul că va putea formula contestație la executare, cerere de suspendare a executării, apel etc. Însă, în tot acest timp, beneficiarul este tot mai departe de a-și realiza dreptul său de a obține anularea procesului-verbal vătămător, depinzând de buna sau reaua-credință a autorității emitente.

7. În concluzie, se susține că jurisdicția administrativă specială instituită prin dispozițiile criticate permite un comportament arbitrar și discreționar din partea autorității emitente, în sensul că aceasta poate folosi propria culpă, și anume neemiterea deciziei, pentru a împiedica atât accesul liber la justiție al beneficiarului pentru obținerea anulării actului, cât și soluționarea cererii de anulare într-un timp optim și previzibil. În acest sens se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume Hotărârea din 13 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Faimblat împotriva României*, prin care s-a statuat că restricțiile procedurale care pot fi aduse dreptului de acces la justiție devin inacceptabile în cazul în care condițiile impuse de lege pentru exercitarea căii de atac o lipsesc de substanță.

8. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că nu se poate identifica în conținutul textului criticat vreo restrângere în aplicarea principiului liberului acces la justiție, recurența urmărind, în realitate, prin intermediul excepției de neconstituționalitate, ca instanța constituțională să procedeze la o interpretare a dispozițiilor legale menționate, în sensul dorit

de aceasta. Procedura administrativă prealabilă investirii instanței de judecată nu încalcă dreptul de acces liber la justiție, deoarece instituie un mijloc de remediere a eventualei nelegalități a actului administrativ atacat, prin reexaminarea lui de către organul emitent al titlului de creanță, care are posibilitatea de a-și revoca actul, fapt ce permite persoanei vătămate să își ocrotească dreptul sau interesul legitim pe cale administrativă, evitând sesizarea instanței de judecată. Potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 452 din 2 decembrie 2003, accesul liber la justiție semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu că acest acces nu poate fi supus niciunei condiționări. Faptul că legiuitorul a stabilit că la instanța de contencios administrativ fiscal poate fi atacată numai decizia prin care a fost soluționată contestația împotriva titlului de creanță nu reprezintă o încălcare a dreptului la apărare și nici a dreptului la un proces echitabil, deoarece este de competența exclusivă a legiuitorului instituirea unor proceduri destinate, în general, să asigure soluționarea mai rapidă a unor categorii de litigii, descongestionarea instanțelor judecătorești de cauzele ce pot fi rezolvate pe această cale, evitarea cheltuielilor de judecată, iar legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 51 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 30 iunie 2011, cu următorul cuprins: „(1) *Decizia de soluționare a contestației este definitivă în sistemul căilor administrative de atac.*

(2) *Deciziile pronunțate în soluționarea contestațiilor pot fi atacate de către contestatar la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.*”

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor criticate, prin raportare la aceleași critici de neconstituționalitate, prin Decizia nr. 19 din 21 ianuarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 423 din 21 mai 2020.

15. Curtea a reținut, la paragraful 18 al deciziei menționate, că dispozițiile de lege criticate fac parte din secțiunea a 2-a — *Soluționarea contestațiilor administrative împotriva titlurilor de creanță a capitolului V — Contestarea titlurilor de creanță emise pentru recuperarea sumelor plătite necuvenit ca urmare a unor nereguli* din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011. Potrivit art. 20 alin. (1) din acest act normativ, activitatea de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare/corecțiilor financiare se efectuează de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene, prin structuri de control organizate în acest scop în cadrul acestora, iar, în conformitate cu art. 21 din același act normativ, procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare este act administrativ, în sensul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, constituie titlu de creanță și se emite în vederea stingerii acestei creanțe. Totodată, potrivit art. 46 alin. (1) din același act normativ, „*Împotriva titlului de creanță se poate formula contestație în condițiile prezentei ordonanțe de urgență*”, iar, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, „*Contestația este o cale administrativă de atac și nu înlătură dreptul la acțiune al celui care se consideră lezat în drepturile sale printr-un act administrativ, în condițiile legii*”. Contestația administrativă se formulează în scris, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data comunicării titlului de creanță, potrivit art. 47 alin. (1) din același act normativ. Art. 50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 reglementează procedura de soluționare a contestației, după cum urmează: autoritatea publică emitentă a titlului de creanță se va pronunța prin decizie motivată cu privire la admiterea, în tot sau în parte, a contestației sau la respingerea ei, în termen de 30 de zile de la data înregistrării contestației sau a completării acesteia [alin. (1)]; în cazul admiterii contestației, se decide anularea titlului de creanță atacat și, după caz, emiterea unui nou titlu, care va avea în vedere strict considerentele deciziei [alin. (4)]; decizia autorității se va comunica debitorului în termen de 5 zile lucrătoare de la pronunțare [alin. (6)]; introducerea contestației pe calea administrativă nu suspendă executarea titlului de creanță [alin. (7)]; contestatarul poate cere suspendarea executării titlului de creanță, în temeiul Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare [alin. (8)]; instanța competentă poate suspenda executarea dacă se depune o cauțiune de până la 20% din cuantumul sumei contestate [alin. (9)]. Art. 51 reglementează efectele deciziilor pronunțate în soluționarea contestațiilor, stabilind că acestea sunt definitive în sistemul căilor administrative de atac [alin. (1)] și că pot fi atacate de către contestatar la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004 [alin. (2)].

16. Analizând conținutul normativ al acestor texte de lege, Curtea a reținut, la paragraful 19 al deciziei menționate, că dispozițiile de lege instituie o cale administrativă de atac care constă în soluționarea unei contestații și care nu înlătură dreptul la acțiune al celui care se consideră lezat în drepturile sale printr-un act administrativ, în condițiile legii. Așadar, în temeiul dispozițiilor legale criticate, poate forma obiect al acțiunii în contencios administrativ decizia pronunțată în soluționarea contestației administrative, iar nu, în mod direct, actul administrativ — titlu de creanță. Această procedură administrativă prealabilă investirii instanței de judecată nu încalcă accesul liber

la justiție, deoarece instituie un mijloc de remediere a eventualei nelegalități a actului administrativ atacat, prin reexaminarea lui de către organul emitent al titlului de creanță, care are posibilitatea să își revoce actul, fapt ce permite persoanei vătămate să își ocrotească dreptul sau interesul legitim pe cale administrativă, evitând sesizarea instanței de judecată.

17. Totodată, Curtea a reținut, la paragrafele 20 și 21 ale Deciziei nr. 19 din 21 ianuarie 2020, că instituirea unei proceduri administrative prealabile, cum este cea reglementată de dispozițiile de lege criticate, a mai fost analizată în jurisprudența sa, prin care a stabilit că aceasta nu reprezintă o încălcare a dreptului de acces la justiție. Astfel, prin Decizia nr. 687 din 12 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 25 iulie 2008, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 205 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. 7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, Curtea a reiterat jurisprudența sa constantă, potrivit căreia instituirea recursului prealabil sau grațios reprezintă o modalitate simplă, rapidă și scutită de taxa de timbru, prin care persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică are posibilitatea de a obține recunoașterea dreptului pretins sau a interesului său legitim direct de la organul emitent. Se realizează astfel, pe de o parte, protecția persoanei vătămate și a administrației, iar, pe de altă parte, degrevarea instanțelor judecătorești de contencios administrativ de acele litigii care pot fi soluționate pe cale administrativă, dându-se expresie principiului celerității. De asemenea, Curtea a reținut că nicio dispoziție constituțională nu interzice ca prin lege să se instituie o procedură administrativă prealabilă, fără caracter jurisdicțional, cum este, de exemplu, procedura recursului administrativ grațios sau a celui ierarhic. În plus, Curtea a constatat că dreptul de acces liber la justiție nu este un drept absolut, el putând fi supus anumitor condiționări. Prin urmare, Curtea a statuat că parcurgerea unei proceduri administrative prealabile, obligatorii, fără caracter jurisdicțional, nu îngrădește dreptul de acces liber la justiție, atât timp cât decizia organului

administrativ poate fi atacată în fața unei instanțe judecătorești. În acest sens sunt Decizia nr. 927 din 18 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 23 noiembrie 2007, Decizia nr. 382 din 17 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 18 mai 2007, Decizia nr. 687 din 12 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 25 iulie 2008, Decizia nr. 132 din 25 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 8 aprilie 2010, sau Decizia nr. 1.224 din 20 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 10 noiembrie 2011.

18. Ținând cont de această jurisprudență, Curtea a constatat că dispozițiile de lege criticate, potrivit cărora decizia pronunțată în soluționarea contestației împotriva titlului de creanță se poate ataca la instanța de contencios administrativ, nu afectează accesul la justiție și nici dreptul la un proces echitabil.

19. Cât privește susținerile autoarei excepției referitoare la situațiile particulare în care organul de soluționare a contestației întârzie emiterea deciziei în termenul legal de 30 de zile sau chiar refuză emiterea acesteia, Curtea a reținut, la paragraful 23 din Decizia nr. 19 din 21 ianuarie 2020, că acestea constituie aspecte privind nerespectarea obligației prevăzute de lege, nefiind probleme de constituționalitate, ci de aplicare a legii. Astfel, potrivit art. 50 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, autoritatea publică emitentă a titlului de creanță are obligația să se pronunțe, prin decizie motivată, cu privire la admiterea, în tot sau în parte, a contestației sau la respingerea ei, în termen de 30 de zile de la data înregistrării contestației sau a completării acesteia. Totodată, potrivit art. 8 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 554/2004, cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri se poate adresa instanței de contencios administrativ.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să schimbe jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Exmobi Company — S.R.L. din București în Dosarul nr. 4.641/2/2016/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 51 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 decembrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 654

din 15 decembrie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 1 și ale art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, precum și a sintagmei „alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului” cuprinse în dispozițiile art. 15 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 1 și ale art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, precum și a sintagmei „alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului” cuprinse în dispozițiile art. 15 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, excepție ridicată de Alexandru Firicel în Dosarul nr. 14.895/233/2018 al Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.216D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 14.895/233/2018, **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 1 și ale art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 61/1991, precum și a sintagmei „alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului” cuprinse în dispozițiile art. 15 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Alexandru Firicel într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri contravenționale.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că textele criticate sunt neclare, deoarece permit agentului constator să facă „orice constatare, pentru orice consideră/primește dispoziție de la șefii ierarhici să sancționeze și, astfel, să acorde orice sancțiune contravențională”. De asemenea, arată că textele criticate sunt imprevizibile, deoarece pot conduce la „amendarea contravențională a unui jurnalist cu suma de 500 lei, în lipsa contravenientului, pentru

scrierea și publicarea unui articol într-un ziar care nu se află nici măcar pe raza de competență a agentului constator”. Or, atât Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cât și Curtea Constituțională au stabilit, în jurisprudența lor, că textele privitoare la legislația penală și contravențională trebuie să fie clare și să nu lase loc arbitrarului și abuzului agenților statului. Or, textele criticate nu îndeplinesc aceste cerințe, iar, pe fondul acestei lacune legislative, orice jurnalist sau publicație legal înființată poate și va fi sancționat/ă de agenți constatori ori de câte ori „șeful nu-i place ce a vorbit presa despre el” sau chiar despre agentul constator sau despre apropiați ori colegi ai acestuia.

6. Totodată, se susține că, în esență, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că ingerința în libertatea de exprimare a presei trebuie să fie prevăzută de lege, legea trebuie să fie accesibilă, iar ingerința trebuie să urmărească un scop legitim.

7. **Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă** apreciază că dispozițiile criticate sunt constituționale, fiind clare, iar critica autorului excepției de neconstituționalitate se referă la interpretarea normelor de drept, interpretare care este atributul instanțelor judecătorești.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 2 pct. 1 și ale art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 96 din 7 februarie 2014, precum și sintagma „alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului” cuprinsă în dispozițiile art. 15 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001. Ulterior sesizării Curții Constituționale, Legea nr. 61/1991 a fost

republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 125 din 18 februarie 2020. Dispozițiile criticate au următorul cuprins:

— Art. 2 pct. 1 din Legea nr. 61/1991: „*Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni: 1. săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora sau a instituțiilor publice;*”;

— Art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 61/1991: „*Contravențiile prevăzute la art. 2 se sancționează după cum urmează: [...] cu amendă de la 200 lei la 1.000 lei, cele prevăzute la pct. 1), 12), 16), 24), 25) și 28);*”;

— Art. 15 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001: „*Ofițerii și subofițerii din cadrul Ministerului de Interne constată contravenții privind: apărarea ordinii publice; circulația pe drumurile publice; regulile generale de comerț; vânzarea, circulația și transportul produselor alimentare și nealimentare, țigărilor și băuturilor alcoolice; alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului.*”

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) și (5) privind statul român și obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 2 privind suveranitatea, art. 4 privind unitatea poporului și egalitatea între cetățeni, art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 15 privind universalitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 22 privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 23 privind libertatea individuală, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 30 alin. (1)—(4) privind libertatea de exprimare, art. 124 privind înfăptuirea justiției, art. 126 privind instanțele judecătorești și art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 3 privind interzicerea torturii, ale art. 5 privind dreptul la libertate și la siguranță, ale art. 6 privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 10 privind libertatea de exprimare și ale art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile criticate din Legea nr. 61/1991 stabilesc contravenția constând în săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora. Dispozițiile criticate din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 prevăd că ofițerii și subofițerii din cadrul Ministerului de Interne constată contravenții privind apărarea ordinii publice, circulația pe drumurile publice, regulile generale de comerț, vânzarea, circulația și transportul produselor alimentare și nealimentare, țigărilor și băuturilor alcoolice și „*alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului*”.

14. Referitor la critica privind încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale privind aceste dispoziții constituționale, una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225). În acest sens, Curtea a constatat că, în principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și

precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013). Totodată, prin Decizia nr. 772 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 3 mai 2017, paragrafele 22 și 23, Curtea Constituțională s-a referit la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinațiilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, și Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi — S.R.L. și alții împotriva Italiei*, paragraful 109). Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre.

15. Aplicând aceste considerente la textele de lege criticate, Curtea observă, referitor la contravenția constând în săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora, că dispozițiile art. 2 pct. 1 și ale art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 61/1991 sunt clar definite de lege, întrunind condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate circumscrise principiului legalității prevăzut de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, indivizii putându-și da seama din conținutul dispozițiilor legale incidente care sunt actele, gesturile sau acțiunile ce angajează răspunderea contravențională a acestora.

16. Cât privește dispozițiile art. 15 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, Curtea constată că și acestea întrunesc condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate circumscrise principiului legalității prevăzut de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât enumeră tipurile de contravenții care pot fi constatate de către ofițerii și subofițerii din cadrul Ministerului de Interne, și anume cele privind apărarea ordinii publice, circulația pe drumurile publice, regulile generale de comerț, vânzarea, circulația și transportul produselor alimentare și nealimentare, țigărilor și băuturilor alcoolice și „*alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului*”.

De altfel, textul criticat nu ar fi putut să prevadă, în mod exhaustiv, toate domeniile în care pot fi constatate contravenții, lăsând posibilitatea ca legea sau hotărârea Guvernului să stabilească și alte domenii de activitate.

17. Cât privește invocarea dispozițiilor constituționale ale art. 30 alin. (1)—(4) privind libertatea de exprimare, Curtea constată că, în realitate, critica ce vizează încălcarea libertății de exprimare a autorului excepției de neconstituționalitate, în calitatea sa de jurnalist, este o problemă de aplicare a legii la cauza dedusă judecării instanței care a sesizat Curtea Constituțională.

18. Referitor la celelalte texte invocate din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că, deși autorul excepției de neconstituționalitate invocă în mod formal prevederile art. 1 alin. (3), ale art. 2, 4, 11, 15, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 124, 126 și 148 din Constituție și ale art. 3, 5, 6, 10 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în realitate, acesta nu motivează pretinsa contrarietate a dispozițiilor criticate cu prevederile constituționale și convenționale invocate. În acest context, Curtea reține că, prin Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012, a statuat că orice excepție de neconstituționalitate trebuie să aibă o anumită structură inerentă și intrinsecă ce va cuprinde trei elemente, și anume textul contestat din punctul de vedere al constituționalității, textul de referință pretins încălcat, precum și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate existente între cele două texte, cu alte cuvinte, motivarea

neconstituționalității textului criticat. În condițiile în care primele două elemente pot fi determinate absolut, al treilea element comportă un anumit grad de relativitate determinat tocmai de caracterul său subiectiv. Astfel, motivarea în sine a excepției, ca element al acesteia, nu este neapărat un criteriu material sau cantitativ, ci, dimpotrivă, ea rezultă din dinamica primelor elemente. Prin urmare, materialitatea motivării excepției nu este o condiție *sine qua non* a existenței acesteia. De aceea, Curtea a constatat că în situația în care textul de referință invocat este suficient de precis și clar, astfel încât instanța constituțională să poată reține în mod rezonabil existența unei minime critici de neconstituționalitate, ea este obligată să analizeze pe fond excepția de neconstituționalitate și să considere deci că autorul acesteia a respectat și a cuprins în excepția ridicată cele trei elemente menționate.

19. Or, în prezenta cauză, indicarea temeiurilor constituționale nu este suficientă pentru determinarea, în mod rezonabil, a criticilor vizate de autor. În același sens a statuat Curtea și prin Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 9 septembrie 2011, când a stabilit că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate.

20. Așa fiind, Curtea constată că, având în vedere caracterul general al textelor constituționale invocate, precum și lipsa explicitării preținsei relații de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea, nu se poate identifica în mod rezonabil nicio altă critică de neconstituționalitate în afară de cele analizate mai sus.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alexandru Firicel în Dosarul nr. 14.895/233/2018 al Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 2 pct. 1 și ale art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, precum și sintagma „*alte domenii de activitate stabilite prin lege sau prin hotărâre a Guvernului*” cuprinsă în dispozițiile art. 15 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoria Sectorului 3 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 15 decembrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

